

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi A. Ż. o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa A. Ż.

przeciwko N.K., S. J., Bankowi [...], Agencji [...] S.A. w W. i G. J.

o odszkodowanie, zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 marca 2004 r.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 maja 2016 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 lipca 2015 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniosek A. Ż. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienia postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 marca 2014 r. i odrzucił skargę o wznowienie wymienionego postępowania.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że A. Ż. w dniu 6 lutego 2014 r. wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie z jej powództwa przeciwko N. K., S. J., G. J., Bankowi [...] i Agencji [...] SA w W., zakończonej wymienionym wyżej wyrokiem Sądu Apelacyjnego. Jako podstawę wznowienia podała pozbawienie jej możliwości działania w tej sprawie na skutek naruszenia przepisów postępowania, zwłaszcza art. 232 k.p.c. przez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z urzędu. Ponadto wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, wskazując, że o tym, iż została pozbawiona możliwości działania na skutek naruszenia przez sąd przepisów postępowania dowiedziała się w dniu 16 grudnia 2013 r.

Sąd uznał, że zawarty w skardze o wznowienie postępowania wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi podlega odrzuceniu jako spóźniony (art. 171 w związku z art. 169 § 1 k.p.c.). Ze skargi wynika bowiem, że skarżąca dowiedziała się o pozbawieniu jej możliwości działania na skutek naruszenia przez sąd przepisów prawa w dniu 16 grudnia 2013 r., przewidziany w art. 169 § 1 k.p.c. tygodniowy termin upłynął zatem w dniu 23 grudnia 2013 r., a skarga została wniesiona dopiero w dniu 6 lutego 2014 r.

Ponadto skarżąca nie zachowała także przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c. trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. W wypadku, gdy podstawą wznowienia jest pozbawienie strony możliwości działania lub brak należytej reprezentacji termin ten liczy się od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Z akt sprawy wynika, że skarżąca o wyroku wydanym w tej sprawie wiedziała już dnia 17 marca 2004 r., ponieważ w tym dniu, po jego ogłoszeniu, złożyła wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Trzymiesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania upłynął więc w dniu 17 czerwca 2004 r. Skarga wniesiona w dniu 6

lutego 2014 r. - wobec odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do jej wniesienia - podlegała więc odrzuceniu jako spóźniona na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Sąd podkreślił, że błędne jest przekonanie skarżącej, że w wypadku wskazanej przez nią podstawy wznowienia, termin do wniesienia skargi liczy się od dnia dowiedzenia się przez stronę o podstawie wznowienia.

Zdaniem Sądu skarga o wznowienie postępowania podlega także odrzuceniu z tego powodu, że nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia. Nie można bowiem podzielić stanowiska skarżącej, że nieważność postępowania spowodowało nieprzeprowadzenie przez sąd - w jej ocenie z naruszeniem art. 232 k.p.c. - dowodu z urzędu, zwłaszcza, że działała ona w procesie z udziałem zawodowego pełnomocnika.

W zażaleniu pełnomocnik skarżącej zarzucił naruszenie art. 399 § 1 w związku z art. 410 k.p.c. i art. 401 pkt 2 w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto w uzasadnieniu zażalenia zakwestionował także zasadność odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z powodu niezachowania przewidzianego w art. 169 § 1 k.p.c. tygodniowego terminu zostało oparte na ustaleniu, iż skarżąca o przyczynie wznowienia dowiedziała się w dniu 16 grudnia 2013 r., a wspomniany wniosek o przywrócenie terminu zawarła w skardze o wznowienie postępowania wniesionej w dniu 6 lutego 2014 r. Tymczasem z akt sprawy wynika - co skarżąca trafnie zarzuciła - że skarga o wznowienie postępowania została wniesiona w dniu 17 grudnia 2013 r., a pismo z dnia 6 lutego 2014 r. stanowi, jak wynika z jego treści, jej uzupełnienie. Ponadto ani skarga o wznowienie postępowania, ani wspomniane pismo z dnia 6 lutego 2014 r. nie zawierają daty, którą Sąd uznał za początek biegu terminu przewidzianego w art. 169 § 1 k.p.c. W tej sytuacji nie można odeprzeć zarzutu skarżącej, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie

postępowania został odrzucony z naruszeniem art. 169 § 1 k.p.c., ponieważ nie ma podstaw do przyjęcia, że doszło do wskazanego przez Sąd uchybienia przewidzianemu w tym przepisie tygodniowemu terminowi.

Zdaniem Sądu Najwyższego uzasadnienie zażalenia w części kwestionującej zasadność odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w okolicznościach sprawy daje - wbrew zapatrywaniom Banku [...] - podstawę do rozpoznania postanowienia o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 380 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

W skardze o wznowienie postępowania z dnia 17 grudnia 2013 r., uzupełnionej pismem z dnia 7 grudnia 2014 r., skarżąca domagała się także wznowienia postępowania z powodu nieważności postępowania na skutek nienależytego reprezentowania jej przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika procesowego radcę prawnego J. C. Zdaniem skarżącej radca prawny podejmowała czynności w sprawie, w której domaga się wznowienia postępowania, w okresie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu (art. 28 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, jedn. tekst z 2015 r., poz. 507, ze zm.). Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że Sąd ocenę, czy zachodzi ustawowa postawa wznowienia postępowania z powodu nieważności ograniczył do zbadania nieważności postępowania spowodowanej pozbawieniem skarżącej możliwości działania. Nieważność postępowania na skutek nienależytej reprezentacji, obejmująca także nienależyte umocowanie pełnomocnika procesowego, które stanowi w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c. odrębną przyczynę nieważności postępowania w stosunku do pozbawienia strony możliwości działania, nie była natomiast w ogóle przedmiotem oceny Sądu. To oznacza, że nie można także odeprzeć zarzutu skarżącej, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z naruszeniem art. 410 § 1 w związku z art. 401 pkt 2 k.p.c.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁵ § 1 i art. 108 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

eb

jw